

Rektors redegørelse for arbejdet med indsatsområderne i skoleåret 2017-2018

2.1.1. Kollegial sparring

Erfaringerne fra pilotprojektet i foråret 2017 blev formidlet til kollegaerne, hvorefter rammerne for skoleårets projekt blev præsenteret. Deltagerne i projektet gennemførte to runder af kollegasparring i løbet af skoleåret, dvs. alle deltagere i sparringsgrupperne underviste to gange under observation af de øvrige gruppemedlemmer. En runde blev gennemført før jul og én runde efter jul.

I alt 24 lærere meldte sig til projektet og blev inddelt i sparringsgrupper efter følgende kriterier:

- Mindst 1 naturvidenskabelig lærer i hver sparringsgruppe
- Gerne en fordeling af lærere med fag indenfor alle fakulteter
- Gerne både mænd og kvinder i hver sparringsgruppe
- En sparringsgruppe må kun indeholde én person fra projektledelsen

Da sparringsgrupperne var på plads, blev alle de deltagende lærere indkaldt til et møde, hvor sparringsgrupperne blev præsenteret. Herefter blev der vist et forslag til gennemførelse af sparring. Vi brugte samme rammer som under pilotprojektet (formøde, lektionen afholdes og opsamlingsmøde) og lærerne blev præsenteret for nogle få spilleregler, der skulle være centrale under opsamlingsmødet:

- Klar feedback på baggrund af observationer
- Anerkendende tilgang
- Fortrolighed
- Ingen gode råd, negativ kritik eller overvågning

Der findes mange måder at videndele, idéudveksle eller bare at samarbejde på. Kollegial sparring, undervisningsrunder, kollegial supervision osv. er forskellige metoder til samarbejde, videndeling samt diskussion og forbedring af praksis. Under arbejdet med kollegasparring på Ribe Katedralskole er vi nået frem til nogle rammer og et indhold, som vi har valgt at kalde ”RK-modellen”. RK-modellen indeholder elementer fra flere af de kendte metoder, f.eks. kunne man forestille sig at man i en af sparringsgrupperne vælger at lade sig inspirere af andres gode undervisningsidéer. Målet med undervisningstimen er så, at underviseren skal fremvise en undervisningsidé/metode for de andre lærere i sparringsgruppen. Denne type af sparring minder mest af alt om definitionen på **undervisningsrunder**:

”I undervisningsrunder er hensigten, at den lærer, der underviser, ønsker at vise noget til kollegaerne. Den pågældende lærer er med andre ord afsender eller instruktør og kollegaerne er modtagere.”

I undervisningsrunder er det altså kollegaerne, der lærer noget af underviserens undervisning ved at reflektere over det, de observerer. Det er ikke hensigten med undervisningsrunder, at de der observerer, skal fortælle underviseren, hvad der skal forbedres. Observatørerne skal reflektere over

undervisningen og forbedre egen undervisning ud fra det, de har observeret. Både midtvejs og til sidst i forløbet er der blevet foretaget evalueringer og interviews blandt de deltagende lærere.

Ud fra midtvejsevalueringen og de individuelle interviews viser det sig, at lærerne havde arbejdet med mange forskellige ting. Ved de individuelle interviews kom det frem, at der har været en tendens til, at sparringsgrupperne er begyndt med at vise hinanden almindelig undervisning og/eller vise noget frem (metode/leg), de var gode til, hvilket ligger meget op ad undervisningsrunder, hvor læreren viser noget frem, som vedkommende er god til. Det er tydeligt, at lærerne fra starten af projektet vælger at bevæge sig inden for egen komfortzone. Dette kan være et tegn på usikkerhed i forhold til kollegaerne og en manglende fortrolighed, der først bliver bygget op over tid. Det at se hinandens fag og undervisning kan være med til at nedbryde barrieren mellem fagene. Man får set, hvad der er ens for fagene, men også hvad der adskiller sig væsentlig fra eget fag og stadig giver mening.

Ved de individuelle interviews sagde flere kollegaer, at de havde været meget glade for at deltage i projekt kollegasparring men også at deres deltagelse havde rykket dem fra blot at være nysgerrige på de andres fag til at have lyst til mere. De sparringsgrupper der ikke allerede havde valgt at arbejde med fokuspunkter, savnede fokuspunkter for at højne udbyttet af projektet:

”Jeg vil virkelig ønske, at den gruppe jeg var i, at vi igen kunne blive enige om sådan et eller andet emne fordi på den måde, så bliver det jo ikke bare kollegasparring, så bliver der jo også et eller andet pædagogisk fokus, som bare bliver meget mere hands-on, end når man hører et foredrag om et pædagogisk emne”.

Fra et pilotprojekt med 12 lærere der observerede hinanden i foråret 2017, er det en succes at 24 lærere meldte sig til projektet. Projektet er efterfølgende blevet videreført i skoleåret 18/19 med 50 deltagende lærere og ressourcer fra Region Syddanmarks uddannelsespulje. Projektet er blevet et vigtigt omdrejningspunkt for sammenføring af de to personalegrupper i forbindelse med fusionen.

Projektet har dannet baggrund for to læreres afsluttende opgave i en naturvidenskabelig masteruddannelse.

2.1.2 Formativ evaluering

17 lærere har i skoleåret 17/18 deltaget i projektet omkring formativ evaluering og to lærere har fungeret som projektledere/koordinatorer.

Projektet er mundet ud i et idekatalog, der er blevet præsenteret på møde i pædagogisk råd. Kataloget indeholdt redskaber til en række arbejdsmetoder. Selvevaluering, elev-til-elev feedback, struktureret evalueringsdialog, mundtlighed i tysk og fokuseret rettearbejde.

Det er en stor udfordring at ændre evalueringskulturen og det er påfaldende, at den største udfordring ligger i at ændre evalueringskulturen i klasserummet; at bevæge sig fra præstationsrum til øvelsesrum. Arbejdet i år har da også været med fokus på skriftligheden. Den vellykkede feedback på skriftligt arbejde kommer ikke af sig selv, og den rummer et stort potentiale for at rykke eleverne fagligt. Fremover vil det være nyttigt også at have fokus på den mundtlige dimension i projektet.

I grundforløbet fik eleverne ikke karakterer, men udelukkende formativ feedback. Hermed håbede vi at flytte fokus fra karakterer til læring og begrænse den stress, som karakterer fremkalder hos nogle elever. En spørgeskemaundersøgelse blandt 1g'erne viste at mange elever var glade for at slippe for karaktererne, mens andre følte, at de manglede karaktererne som motiverende faktor for at få lavet lektier og være aktive i klassen. Der var dog intet i elevernes evaluering, der afgørende tilsagde os at vende tilbage til karakterer, så vi fortsætter med at give udtalelser til grundforløbseleverne og venter med standpunktskarakterer til foråret i 1.g.

2. 1. 3. Etablering af samarbejde med det franske gymnasium LYCÉE VICTOR HUGO, CHÂTEAU-GONTIER.

I juni 2017 havde skolen besøg af 3 lærere fra det franske gymnasium Lycée Victor Hugo. Her blev rammerne for et udvekslingssamarbejde fastlagt og vi kunne i efteråret sende et hold 3g elever til Frankrig, hvor de i en uge blev undervist på gymnasiet og var privat indkvarteret hos de franske elevers familie. I perioden fra 6.-15. april havde vi genbesøg fra Chateau Gontier. Programmet i Ribe indeholdt undervisning på Katedralskolen, tur til Mandø, Vadehavscenteret, undervisning i les lancier, virksomhedsbesøg, tur til Aarhus med besøg på Aros og i Den gamle by, samt megen tid i værtsfamilierne og tid hvor eleverne fra de to skoler kunne træne sprogfærdighed på fransk og engelsk.

I september 2018 tager endnu et hold franskelever til Chateau Gontier med efterfølgende genbesøg i marts 2019.

2.1.4 Forundersøgelser vedrørende fusion med Handelsgymnasiet

Den absolut største ledelsesmæssige indsats i det forgangne skoleår har været rettet mod fusionen af de to skoler og de udfordringer, der har været forbundet hermed.

Byggeprogrammet blev formuleret i samarbejde med arkitekterne og med en høj grad af brugerinddragelse. Byggeplanerne krævede en tæt dialog med både kommunen og Slots- og Kulturstyrelsen. Der blev afholdt licitation og prisniveauet var indenfor de økonomiske overslag, der var blevet udarbejdet af arkitekterne.

Arbejdet er igangsat og tidsplanerne tilsiger, at det afsluttes med udgangen af dette kalenderår.

En fusionsarbejdsgruppe på 5 lærere blev nedsat. De har arbejdet med tiltag, der skal bringe elever og personale sammen i den nye fusionerede skole. Det lykkedes for gruppen at formulere en ansøgning til Region Syddanmarks uddannelsespulje, der mundede ud i en bevilling på 2,4 mil til udvikling af den fusionerede skole.

Der er planlagt et kick off seminar for bestyrelse, lærere og elever hvor der skal arbejdes med grundlæggende værdier for den fusionerede skole og hvorledes de enkelte uddannelser kan profileres.

Der er gennemført en lille medarbejdertrivselsundersøgelse, med særlige fokus på de aktuelle udfordringer fusionen giver. Resultatet af undersøgelsen er behandlet i samarbejdsudvalget og der er lavet en handleplan, der vil blive præsenteret på PR mødet i oktober. I efteråret 2019, efter den endelige sammenflytning, gennemføres en større medarbejdertrivselsundersøgelse.

Markedsføringen har været tilrettelagt således, at nyheden om fusionen blev præsenteret massivt i ugeavisen, Jyske Vestkysten og TV Syd. Dette skete lige inden informationsmøderne for kommende elever, hvor ledelsen deltog på begge matrikler og svarede på spørgsmål omkring fusionen. Yderligere er der blevet udarbejdet nyt skriftligt informationsmateriale og hjemmesiden er blevet opdateret. Søgetallene til skolen viste en stor fremgang på HHX og status quo på STX, men dog en lille tilbagegang på HF. På EUD/EUX er der 13 elever. Samlet set virker det som om skolen har placeret sig flot i bevidstheden hos ansøgere og deres forældre.

Med hensyn til planlægningen af arbejdstiden var der stor forskel mellem de to skolars måde at håndtere dette. På Handelsgymnasiet var der en lokalaftale og på Katedralskolen var der tvungen tidsregistrering af alle arbejdsopgaver. I foråret lykkedes det, i en god og konstruktiv dialog mellem tillidsrepræsentant og rektor, at finde en 'fælles forståelse' af arbejdets tilrettelæggelse. Både fra ledelse og medarbejdere er der stor tilfredshed med dette, om end det er en forståelse, der skal have et serviceeftersyn i sommeren 2019 og muligvis skal tilrettes de økonomiske rammevilkår, der til stadighed ændrer sig. Endelig er der i timefagfordelingen for skoleåret 18/19 mange lærere der er planlagt med undervisning på tværs af STX og HHX, således at de stifter bekendtskab med nye uddannelser og elevtyper.

Indsatsområder i ekstrarammen

2.2.1 Implementering af gymnasireformen

I skoleåret 2017/18 starter første gennemløb af gymnasireformen. Reformens forskellige fokusområder er blevet forberedt i skoleåret 2016/2017 og skal nu foldes ud og justeres ud fra de erfaringer, vi drager i løbet af året. Det vil i skoleåret 2017/2018 kræve en tæt opfølgning på alle reformens nye aktiviteter og en løbende evaluering blandt elever og lærere, således at der kan foretages de nødvendige justeringer.

Arbejdet vil blandt andet have følgende fokuspunkter:

- Udbud af studieretninger i stx
- Grundforløbet i stx
- Karrierelæring
- Digital dannelse
- Afklaringsforløb op til studieretningsvalg og fagpakkevalg,
- Anvendelse af puljetimer i stx og hf
- Store opgaver og skriftlig progression
- projekt- og praktikforløb, hf

Målopfyldelsen vurderes ud fra den ledelsesmæssige indsats, de gennemførte aktiviteter og en evaluering blandt elever i 1g og 1hf.

Punktet indgår med 60% i ekstrarammen

2.2.1 Implementering af gymnasireformen, stx

Studieretningsudbud

Vi udbød med henblik på årgang 2017 ni studieretninger, hvoraf de fleste var gengangere fra tidligere og en var ny, idet vi forsøgte os med en studieretning med engelsk A og tysk A samt et 3. sprog.

Som noget nyt forsøgte vi også at tilbyde en variant af studieretningen med engelsk A og spansk A, hvor eleverne skulle have latin C som 3. sprog, og vi fastholdt tilbud om en studieretning med musik A og matematik, selvom der de sidste år har været problemer med at oprette den pga. meget lille søgning.

På baggrund af elevernes valg af studieretning i efteråret 2018 besluttede vi at justere udbuddet for årgang 2018, så studieretningen med engelsk A, tysk A og et 3. sprog A desværre udgik, mens vi besluttede at give den med engelsk A, tysk A og samfundsfag B endnu en chance. Studieretningen med musik A og matematik A og studieretningen med engelsk A spansk A og latin C blev begge opgivet pga. manglende søgning.

Grundforløbet i 2017

Grundforløbet blev evalueret i flere omgange:

- 1) Den første del, introforløbet, blev evalueret ved spørgeskema i Lectio
- 2) Forløbet i NV blev evalueret via spørgeskema i Lectio
- 3) Ledelsen var ude i alle de nydannede studieretningsklasser for mundtligt at evaluere hele grundforløbet
- 4) Der blev desuden lavet en evaluering af vejledningsaktiviteterne i grundforløbet – se nærmere herom nedenfor.
- 5) Lærerne evaluerede grundforløbet på et Pædagogisk Rådsmøde i december 2018

Ad 1)

- Stort set alle følte sig godt modtaget den 1. skoledag
- Fredag – digital dannelse – overvejende god evaluering
- Café samme fredag: 75% deltog
- Studievejledertimer: 77% af eleverne fandt, at timerne var gode
- Karrierelæring: 57% af eleverne havde lært noget om sig selv og karriere-/arbejdsbegreberne i timerne med skolens psykologilærere
- Elevtutorer: 59% af eleverne var glade for tutorerne
- Aktivitetesdagen: 43% fandt, at dagen var rigtig god, 46 % at den var god
- Introfesten: 85% fandt, at festen var rigtig god eller god
- Introforløbet samlet set: 91% synes, at forløbet var godt og en god intro til RK. En enkelt kommentar: ”Introforløbet kan godt virke stressende til tider, også på lærerne, fordi det er som om vi skal nå det hele på den halve tid af, hvad de havde sidste år.”

Alt i alt en meget positiv evaluering.

Karrierelæring

Et nyt begreb, der skal gå igen i fagene i de tre år, og som skal introduceres i 1.g:

Vi havde forsøgt en model, hvor en psykologilærer tog modul 1 i alle klasser (2 lektioner) og en anden tog modul 2 (2 lektioner). Det var klart både fra elev- og lærerside, at det var bedre, at en lærer to begge moduler i 3 klasser, så det har været modellen for årgang 2018.

En gruppe lærere havde udviklet et tværfagligt forløb i fagene dansk, engelsk og samfundsfag i grundforløbet. Det var klart ud fra både elev- og lærerevalueringen, at det blev for meget karrierelæring på én gang, så for årgang 2018 og kommende årgange, er det tværfaglige forløb opgivet. Erfaringerne kan evt. udnyttes til forløb senere i 1.g.

Digital dannelse

Forløbet med oplæg ved SSP-konsulent Michael Ulv Bøndergaard og efterfølgende gruppearbejde ud fra cases i klasserne fungerede godt og blev gentaget 2018.

Generelt oplevede lærerne dette første år med det korte grundforløb, at alt var mere presset end normalt, men meget vil nok vise sig at fungere bedre her i andet gennemløb. Flere fag har reduceret mængden af stof og målene for, hvad de vil nå i grundforløbet.

Vejledningsaktiviteter frem mod valg af studieretning

Eleverne gennemgår en relativ intens valgproces samtidig med, at de har travlt med overhovedet at finde ud af at gå gymnasiet og finde sig til rette i deres grundforløbsklasser. Derfor er det vigtigt med gode vejledningsaktiviteter.

Studieretningsdiagrammer: Med henblik på at hjælpe eleverne til at få overblik over studieretningerne og de ofte ret mange forskellige muligheder for at kombinere dem med valgfag, udarbejdede ledelsen et sæt ”rutediagrammer”, der illustrerede hver af skolens studieretninger. Disse diagrammer blev sat ind i et hæfte sammen med en række spørgsmål, som eleverne forud for deres samtale med studievejlederen skulle overveje. I samtalen med studievejlederen om valg af studieretning blev disse overvejelser samt lærernes udtalelser om elevernes præstationer i fagene inddraget. Både elever og studievejledere var glade for hæfterne, men diagrammernes kompleksitet gjorde, at de var mest interessante, når man havde bestemt sig for en studieretning og ville se på valgfag, eller når man skulle finde en alternativ studieretning, hvor man gerne som valgfag ville have de fag, man ikke kunne få på den studieretning, man havde som første prioritet.

Studieretningsvælgeren: Skolen besluttede af hensyn til kommende elever, forældre og UU-vejledere at købe en elektronisk ”studieretningsvælger”, som blev lagt på hjemmesiden. Denne ”studieretningsvælger” var også grundforløbselevernes foretrukne værktøj i fasen med at vælge studieretning. Ud fra elevernes evaluering, er ”studieretningsvælgeren” en stor succes.

”Prøv et sprog” og ”Prøv en studieretning” får meget fine evalueringer, og eleverne synes, at begge dele har hjulpet dem i processen med at afklare deres valg

Studievejledernes orientering i klasserne om valg af studieretning, 2. fremmedsprog og naturvidenskabeligt fag C oplever eleverne som en god hjælp, og den individuelle samtale med studievejlederne er de endog meget glade for. ”Det var rigtig godt at tale med studievejlederne, for i modsætning til faglærerne, havde studievejlederne styr på studieretninger og valgfag”.

Samlet set giver 86% af eleverne i grundforløbet 2017 skolen 6 eller 8 ud af 8 points for vejledningsforløbet, det må siges at være et flot resultat.

Puljetimer, stx

Puljetimer er et nyt fænomen med reformen. Hver elev i stx skal i løbet af de 3 år i gymnasiet have 130 puljetimer. Puljen er tænkt til ”fag eller faglige aktiviteter, hvor eleven vurderes at have behov for en særlig indsats sammen med en lærer eller særlige talentindsatser”.

Ledelsen foretog en første fordeling af timerne på forskellige aktiviteter, og derpå blev faglærerne bedt om at indgive ønsker. Lærerne kunne bl.a. komme med ideer til fagligt indhold i studiekredse og med ideer til anvendelse af timer, som blev tildelt de enkelte studieretninger.

Store opgaver og skriftlig progression

I efteråret 2017 var der nedsat en arbejdsgruppe, som omsatte lærerplanens mål og krav til de flerfaglige forløb og de store opgaver, DHO i 1.g, SRO i 2.g og SRP i 3.g, til en plan for eleverne i stx på Ribe Katedralskole.

Nyt er det, at alle de 3 store opgaver skal evalueres ved at eleverne fremlægger og forsvare deres opgaver mundtligt, og at eleverne forud for vejledernes formulering af den endelige opgaveformulering selv skal lave en problemformulering. Nyt er også, at basal videnskabsteori og fagenes metode nu er flyttet fra AT, Almen Studieforbereelse, til de store opgaver.

Alt dette stiller nogle krav til, hvad eleverne skal lære i løbet af de 3 år og kræver en lokalt udarbejdet plan for arbejdet frem mod SRP.

Kursus i informations- og litteratursøgning, som før lå i forbindelse med årsprøven i AT i 2.g er nu flyttet, så det ligger forud for DHO'en i 1.g, og det er tanken, at kurset i højere grad skal indtænkes i lærernes arbejde med DHO'en, så eleverne oplever, at de kan bruge kurset til noget. I foråret 2018 lå kurset lidt for sent, så eleverne ikke kunne nå at få litteratur hjem. I foråret 2019 skal kurset derfor placeres lidt tidligere i processen.

Skrivekursus: Forud for DHO'en ligger et lille skrivekursus med fokus på de opgavetekniske formalia. Det er den enkelte klasses dansklærer, der står for dette kursus. Op til både SRO og SRP får eleverne et lille opfølgingskursus, hvor formalia repeteres og kravene strammes. Kurserne er en videreudvikling af kurser, som vi allerede har kørt i en årrække.

Projekt- og praktikforløb på HF

Med gymnasireformen skal man på hf bruge 70 timer til projekt- og praktikforløb. På Ribe Katedralskole har vi i 1.hf haft følgende forløb:

I oktober havde vi en alumnedag, hvor tidligere hf'ere kom og fortalte om deres uddannelser og job. Vi havde 12-14 tidligere hf'ere på besøg, og vores nuværende elever kunne vælge 4 erhverv, de ønskede at høre mere om. Tilbagemeldingerne fra alle deltagende var meget positive. I november havde eleverne så fagpakkedage, hvor de havde mulighed for at prøve to forskellige fagpakker. I januar var eleverne ude af huset i praktikforløb. Vi havde elever mange forskellige steder, og at dømme efter deres fremlæggelse af forløbet, da de var hjemme igen, fik de meget ud af disse dage. Vi havde bl.a. en del elever hos politiet, med hvem vi har et rigtig godt samarbejde, og vi havde, mere utraditionelt, en elev i praktik som pilot, så han var med i cockpittet på en tur til London. Under alle forløbene skriver eleverne portfolio med refleksioner, der sammen med oplevelserne i de forskellige forløb gerne skulle kvalificere eleverne til at vælge rigtigt, når de i slutningen af januar vælger den fagpakke, de skal have i 2.hf.

2.2.2 Fastholdelse på hf

Tutorordningen er fortsat med succes, og lektiestøtten har været brugbar, relevant og god for eleverne. Vi ændrede dog lidt på den undervejs, da vi erfarede, at der var mere luft i skemaet fra kl. 8.00 til kl. 15.00, end vi havde forventet. Derfor blev lektiecaféen flyttet fra hver anden torsdag kl. 15.00-16.30 til positioner inde i det normale skema. Uddannelseslederen har lagt lektiecaféerne ind, så deres faglige indhold har passeret med aktuelle opgaver for hf'erne. Eksempelvis var der lektiecafé i matematik lige efter terminsprøven og lektiecafé i historie, før historieopgaven skulle afleveres. Ved ændringen var der bedre fremmøde, og det gav bedre mening i forhold til elevernes

fastholdelse og læring.

Skrivestuerne for hf'erne har kørt hver anden torsdag, og det har fungeret tilfredsstillende.

Elevtallet på hf er opgjort d. 1. september og 1. juni de to seneste skoleår, og man kan se, at vi hvert år har færre elever i slutningen af skoleåret, men det er gået bedre det forløbne skoleår. Her har vi fastholdt 89% af eleverne (102 ud af 114), skoleåret før var dette tal 85% (94 ud af 110).

07.09.2018 Kristian Bennike